

Előfizetési árak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt,
negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetések mérsékelt árak szerint.

**A lap megjelenik minden va-
sárnap**
Felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Arpád-ut 20.,
hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.,
hová a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési pénzek küldendők.

Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

Volfer Tivadar zászlóbon- tása.

Mult szombaton — a mint lapunk legutóbbi számában egy távirat után már jeleztük — az őszi szellő árjába a *szabadság* szent szózata vegyült.

A kerület választó polgáraiban kigyuladt a lelkesedés lángoló tüze és felbuzdította a *szabadság* szép eszméjét, melyet avatlanok, hazánkért lelkesülő veivéből ki akartak tépni, kiirtani.

A kerület választó-polgárai öntudatra ébredve és a lelkesedés teljes hevével bontották ki azt a nemzetiszínű zászlót, a melyre a *szabadság* van írva, hogy azzal a *szabadság* zászlójával küzdjenek hazánk felelősségeért, a nép boldogulásáért.

Hazánk exredéves történelmének fénykorát a *szabadság* aranyozta be. A magyar nemzet és a sok viszály által sújtott magyar nép azóta foglal el méltó helyet a művelt államok sorában, a mióta a *szabadság* megtörte a rabigát, szétrombolta a kényszer-uralom terhes lánczeit és a haza visszanyerte szabad alkotmányos jogát.

Az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság akkor vett lendületet, a midőn a *szabadság* napja kivirradt és a nép kezébe visszaadta önálló és független rendelkezési jogát, felszabadította az idegen nemzetek járma alól.

Ezek után ki ne lobogtatná büszkén azt a zászlót, a melyre a *szabadság* van írva, azt a zászlót, a melylyel apáink *tiszteletet és becsületet szerettek a drága hazának és dicső nemzetnek?*

Ki ne tömörülne azon zászló alá, a melyért apáink vérrrel adóztak, hogy nekünk örökségül a legnagyobb vagyont, a legnagyobb kincsét hagyhassák — a *szabadságot?*

Nem képzelünk olyan magyar embert, a ki meg nem becsülné azt a zászlót, a melyre apáink vérrrel festették rá a *szabadságot*.

A kerület választó-polgárai mult szombaton fényesen igazolták, hogy méltók apáink örökségére, hogy tisztelik, becsülik azt a zászlót, melyre a *szabadság* van írva.

E zászlót nagy lelkesedés között bontották ki a legelső magyar ember, a király lakóhelyén, Gödöllőn, kezébe adták *Volfer Tivadarnak, hogy azt győzelemre iuttassa.*

E zászlóbonthatás impozáns és méltó volt a kerület választóihoz. Csupa hév és lelkesedés töltötte be a kebleket és a hazaszeretet legszebb bizonyítékát adták az egész kerületből összesereglett jelenlevő s nagyszámu derék választó polgárok.

Az ünnepélyes aktus a következőképen folyt le:

Mult szombaton 6 órakor reggel az ujbpesti és rákospalotai választók mintegy 200-an indultak 6 külön lovasúti kocsin zeneszó mellett a fővároson keresztül, (a hol mindenütt nagy feltűnést keltettek és mindenütt nagy eljenzésben reszesültek), ki a keleti pályaudvarra, a honnan Gödöllőre utaztak. Utközben minden állomáson nagyszámu választó csatlakozott hozzájuk, míg Gödöllőn nagyszámu választó várakozott rájuk, úgy hogy összesen több mint *hatszáz* főre szaporodtak fel, midőn Gödöllőn a kijelölt értekezletre megjelentek.

Az értekezleten megalakították a kerület szabadelvű pártját, melynek elnöke *Polner Lajos* gödöllői ügyvéd és lakarekpenztári igazgató lett, jegyzők pedig *Szegedy Bertalan* és *Polyák Miklós* lettek.

Polner Lajos elnök szép szavakban üdvözölte a megjelenteket és kijelenté, hogy az ujbpesti szabadelvű-párt *Volfer Tivadart* (nagy eljenzés), a gödöllői szabadelvű-párt pedig *Kapczy Vilmost* jelölte. Ezek után a gödöllői szabadelvű-párt kérdést intézett az országos szabadelvű-párthoz, hogy vajjon a két jelölt közül melyiket tartja *hivatalos jelöltnek*, a honnan azt a választ nyerték, hogy a *hivatalos jelölt* *Volfer Tivadar* (összhangzó eljenzés) a miért a gödöllői szabadelvű-párt is *Volfer Tivadart* ajánlja. (Szűnni nem akaró eljenzés). Ezek után *Volfer Tivadart* jelöltek *egyhangu ag*. (Eljenzés). (Eljenzés). (Eljenzés). (Eljenzés). (Eljenzés). (Eljenzés). (Eljenzés). (Eljenzés). (Eljenzés). (Eljenzés).

A jelölés után *Mády Lajos* ujbpesti ref. lelkes szólaft fel, ki lelkes beszédben szintén *Volfer* jelölését pártolta, mint olyan férfit, a kiből meg van mindazon szép, nemes és magasfős tulajdonság, a mely egy leendő országgyűlési képviselőtől megkívánatik. (Eljenzés). (Eljenzés). (Eljenzés).

Felhívja az egybegyűlteket, hogy a zászlót, a melyre a *szabadság* van írva, a melyet olyan embernek kezébe fognak adni, a ki ifjú hevével fogja azt győzelemre vinni, vállvetett erővel segítsék és támogatják. (Hosszszantartó zajos eljenzés.)

Ezután az elnök indítványára nagyobb küldöttséget menesztettek *Volfer Tivadart*ért, a ki belepesekor szűnni nem akaró eljenzéssel fogadtak. Az eljenzések lecsillapulta után *Garán Dániel* üdvözölte néhány szóval a jelölteket, mire

Volfer Tivadar megtartotta programmbeszédét, melyet gyorsíras nyomán szorultszóra íme közlünk.

A beszéd így hangzik:

»Tisztelt polgártársak!

A mi a tisztelt elnök ur ajkáról az imént elhangzott, azt az én szívem is sugalja. Én is azt kívánom, hogy a gödöllői kerületet a jövő országgyűlésen szabadelvű ember képviselje. (Eljenzés!) Ha önök, igen tisztelt uraim, engem arra, hogy a kerületet képviseljem érdemesnek és alkalmasnak találják, azt én nagyon szépen köszönöm s a megbízást elfogadom, mert elfogadnom kötelesség és biztosítom az urakat, hogy a *szabadság* lobogóját minden tölem kitelhető törekvéssel igyekeznem fogom diadalra juttatni és azon túl is a *szabadság* segnének hűséges híve leszek. (Eljenzés!) de híve leszek a gödöllői kerületnek, meg pedig olyan híve, mint a milyen hű fia vagyok a mi magyar hazánknak. (Eljenzés és taps). Nagy megtiszteltetés reám nézve, tisztelt polgártársaim, hogy — fiatal korom dacára — ilyen diszes megbízást akarnak reám ruházni, de ha én egy pillanatig is haboznám a felett, hogy elfogadjam-e vagy sem a megbízást, úgy, azt hiszem, erde-

mes sem volnék arra, hogy megtisztelő bizalmakkal megajándékozzanak. (Igaz, úgy van!) Elfogadom tehát a jelöltséget. (Eljenzés, hosszantartó). Elfogadom azon tudatban, hogy a hazaért a jelen viszonyok között dolgozni és munkálkodni kell, ehhez pedig feltétlenül szükséges az erő, a munkabírá, a munkaszabadság, munkatudás, a munkás és a tisztos földműves népnek a megbecsülése. (Eljenzés helyeslés). Ezek a tulajdonságok, tisztelt polgártársaim, benem megvannak. (Eljenzés!) Hiszen kora gyermekesem óta munkás vagyok magam is! Ebben a kerületben születtem; a mióta élek — itt élek. Ismerem e kerület polgárainak java részét és hiszem, hova-előbb bekövetkezik az idő, midőn azt fogom mondhatni, hogy ismerem a kerület minden polgárát egyenként. (Eljenzés). De ismerem a kerület bajait, ismerem e kerület panaszait, ismerem e kerület vágyait. Tudom, hogy panaszaiából mi a jogos? tudom, hogy mi és miként orvosolható és érzem azt, hogy vágyaik közül mi teljesíthető? De ha én ma, programmbeszédem napján, az országot megmenteni nem akarom, az nagyon természetes, mert hisz a haza veszélyben nincs! (Eljenzés tetszés). Hisz elvonult szemünk előtt ezredéves történelmünkben a dicső, bár véres betűkkel leírt 1848. év, mely eltörölte a jobbágyágot és a mely megteremtette a *szabadságot*, a testvériség és egyenlőség szentháromságát! (Ugy van, eljenzés!) Erre következett az 1867-ik esztendő, mely meghozta a kibékülést a trón és nemzet közt. (Eljenzés a király!) Ez az esztendő megteremtette alkotmányos *szabadságunkat* és, azt hiszem és bátran mondhatjuk, hogy alkotmányos *szabadságunknak* nincsen szentebb, hivatottabb védője, mint jóságos apánk, a király! (Leikes eljenzés).

Polgártársak! Ez az ország nincs veszélyben de bajunk van bizony elég. Első sorban az hogy a mi adónk tulságosan nagy, terhes és nyomasztó, ezért én, mint igazi népképviselőhöz illik, arra fogok törekedni, a mennyiben az államháztartás egyensulya azt megengedi, hogy az adó leszállítsassék, főképe pedig hogy rendeztessek oly módon, hogy a vagyonosabb ember arányosan többet fizessen, mint a szegény, a kinek a fizetett adófillert amúgy is keservesen kell megkeresnie. (Eljenzés, ugy van, ugy van.) Nagy adó a katonakötelezettség! Szent kötelesség a hazaért harcolni és fegyvert forgatni tanulni; de azt hiszem, ezt az adót is lehetne kissébbíteni, mert ha a külföldi államok flai rövidebb idő alatt tanulják meg a fegyverforgatás mesterségét, mert ne tanulhatnak meg mi is? (Ugy van!) Van a magyar ember olyan okos, értelmes és harezra termelt, mint a külföld bármely nácziója. Én azt hiszem, hogy a katonát, kinek munkás kezére szükség van s a ki 2 év alatt megtanulja a fegyverforgatást, haza lehet bocsátani, ha pedig ez, igen tisztelt barátaim! a haza veszedelme nélkül nem volna lehetséges, oda fogok törekedni, hogy aratás idején a katonaság lehetőleg *szabadságoltassék*.

A népnevelés terén nagyon sok haladást látunk, de nagyon messze vagyunk attól a hol a nyugol európai államok az ó kultúrájukkal és haladásukkal vannak. Én kütön nős gondot fogok fordítani arra, hogy az állami- és felekezeti iskolák — az utóbbiak felekezeti jellegük teljes épségben tartása mellett — állami segelyben, a hol ez meg van, abban fokozottabb mértékben része-

süljenek. A felállítandó iskolákra vonatkozólag különös figyelmet fordítok arra, hogy oly vidéken állítsanak fel, ahol nemzetiségek vannak, mert a magyar iskola a nemzetiségi vidéken a magyar állameszmének a képviselője. A jövő országgyűlés egyik legfőbb és legfontosabb feladata az Ausztriával kötendő kiegyezés. Ez mint tudjuk három részre oszlik, úgy mint a kvóta, a bank és a vámcsövetség kiválasztása. A mi a kvótát illeti, tudjuk azt, hogy Ausztria milyen hallatlan követelésekkel lépett fel Magyarországgal szemben, de tudjuk azt is, hogy az elmúlt parlament kiküldött bizottsága milyen egyhangú lelkes határozattal tiltakozott az ellen, hogy Magyarország kvótája felemeltesse, ezen tiltakozás minden igaz magyar embernek kell hogy törvény legyen, tehát nekem is. (Eljenzés!) A mi a bank kérdést illeti, ezt en politikai kérdésnek nem tekintem, bár kétségen kívül álló dolog, hogy Magyarországot az önálló magyar nemzeti bank felállításának joga tökéletesen megilleti, de én a jelen körülmények között arra való tekintettel, hogy a valutarendezés nincsen befejezve, szükségesnek és hasznosnak találom azt, hogy ha mindkét állam kormánya az osztrák magyar nemzeti-bankkal oly megállapodásra tudna jutni, amely mindkét állam pénz- és hitelügyeit ki tudna elégíteni és a szervezetet a dualizmusra fektetni. A mi a vámcsövetség kérdését illeti, tisztelt polgártársak! alkalmas volt már egyszer a budapesti keréskedelmi- és iparkamra által összehívott banketten nyilatkozni akként, hogy én mint iparos határozottan az önálló vámterület mellett nyilatkoztam. (Elnök helyeslés, eljenzés és taps.) Már csak azért is, hogy gyenge fejlődésben levő iparunkat az osztrák hatalmas és hatalmasodó iparával szemben megvéddessük, de masként, ha a vámsorompó Ausztria és Magyarország között felállítanék, következménye volna az, hogy Ausztria mezőgazdasági terményeinkre erős vámot vetne és ezzel még inkább sújtaná az amúgy is súlyos gazdaságunkat a mi megjönné a révén elvesztenék a vámon. Azért ezidő szerint a közös vámterület mellett kell, hogy nyilatkozzam.

A mezőgazdaság ügyében a jövő országgyűlésnek sok baja lesz: hisz tudjuk azt, hogy néhány esztendő óta milyen válságos helyzetben van a gazda közönség, a melyet hátrán nevezhetünk az állam fenntartó elemének, fenntartó erejének (Igaz! Ugy van!) és ezek a gazdasági bajok végeredményekben kihatnak az ország minden polgárára, mert bizony megérzi azt mindenki és én azt hiszem, hogy mindenki azon törekszik pártkülönbség nélkül, hogy ezen gazdasági bajokat megszüntessék. De ezen gazdasági bajoknak a kulforrása nem tisztán bennünk rejlik, mert ezen gazdasági válság nem Magyarország speciális betegsége, hanem egész Európának (Ugy van! Ugy van!) A bajnak kulforrása az, hogy Amerika, Ausztrália meg India bő termelésükkel, az olcsó tengeri, víziutak felhasználásával elárasztják olcsó árukkal epen azon országokat, a melyek a gabona tekintetében bevételre vannak szorulva, oly árak mellett, hogy versenyképességünk megszűnik. Gazdasági válságunk egy másik baja iparunk fejletlensége, kezdetlegessége és az, hogy a közkereseti forrás apad és ezáltal munkás fogyasztó közönség nincs olyan, mint a milyen lehetne, hogy ha az ipar virágzó volna. De, ha a gazdaság bajairól beszélünk, mindenesetre arról is kell gondoskodni, hogy mikép lehetne ezen bajt megszüntetni vagy némiképp orvosolni? En ezen módszerek közül első sorban a vámszerződésekkel tartom, mint olyanokat, melyek a külföldi nyers terményeknek Ausztriába való kiözönését megszüntetik vagy legalább is megátolják, így Magyarország — jó árak mellett — megtalálná a természetes piacot, Ausztriát, a mely földrajzi fekvésénél fogva amúgy is utalva van erre. A másik dolog, a mi segíthet, és ez különösen a gabonatermének kivitelét illeti, hogy az államvasutak díjteteleit le kell szállítani és az olcsó közlekedési utakat, a vízi utakat hajózhatóvá kell tenni. A harmadik eszköz volna az olcsó mezőgazdasági hitel; e tekintetben az állam már az agrárbank lete-

sítésénél a legelső lépést üdvösen megkezdte, oda fog irányulni minden törekvésem, hogy a gazdaközönség olcsó kamat mellett szerezzé be pénzsükségletét (Eljenzés!) Vegül a gyári ipar fejlesztése is szükséges volna e mellett, mert habár agrikulturnális állam vagyunk, át kell alakulni agrikulturnális ipari állammá. Azért, hogy megteremtjük a munkás önfogyasztó osztályt az országban, hogy nyers terményeink nagy részét jó árakon saját hazánkban eladhassuk. Ezen gyárak, különösen azok, a melyek állami segélyben részesülnek, az ország azon vidékein volna felállítandók, a melynek lakossága a rossz talajviszonyok mellett más keresetforrással nem bír. A mi a gyári ipar fejlesztését illeti, nekem mint iparosnak könnyű álláspontom van, mert testtel-lelékekkel iparos vagyok; a kormány ezen a téren üdvös és hasznos intézkedéseket lejtett el, úgy hogy kilátásunk van, hogy egészséges iparunk lesz és ezen egészséges iparossal teremődik egészséges iparos nemzetiség; en minden töltim lehető módon iparkodni fogok, hogy Ausztria hatalmasodó iparát az országból kiszorítsuk, hogy e nemzet honi gyártmányokkal szerezzé be szükségleteit.

Ezek volna az, kedves polgártársaim! azok a mi önöknek elmondani szükségesnek tartottam és ha önök megelégedő bizalmatol kísérve, e kerületet képviselni fogom, akkor önöket hűségesen és szabadelvűen fogom képviselni (Elnök tetszés és eljenzés.) és hogy én önöket hűségesen és szabadelvűen fogom képviselni, azért kezeskedik egész multam és remelem, hogy multam biztos záloga lesz a jövőnek. (Szünni nem akaró helyeslés és eljenzés.)

Dolgoztam eddig folyton és a polgároknak s a szegényebb sorsú munkásoknak számos ezer tagja tehet tanuságot arról, hogy én munkáinkban kitaró, hűséges társuk voltam; (Ugy van! Ugy van!) örömmel és bánatukban osztozkodtam. (Ugy van!) bajukat, a hol csak tölem fellett, nyílt szívvel, kész örömmel orvosoltam. (Igaz! Ugy van! Elnök eljenzés s.)

Ez ugyan, igen tisztelt uraim, multnak nem sok, de hisz nem tehettem többet — dolgoznom kellett.

Újabb megköszönve az igen tisztelt urak bizalmát, ismétellen kijelentem, hogy a jelöltséget elfogadom. Arra kerem önöket, sorakozzanak körém, hogy a szabadelvűség zászlaját diadalra juttassam. (Zajos eljenzés.) A szabadelvűség zászlaját elhagyni nem fogom soha, s hogy én a gödöllői kerületnek érdekeit minden tölem kifelől erővel, teljes igyekezettel, legobb lelkiismerettel istapolni fogom, arra esküszöm, esküszöm a magyarok Istenére! Isten engem úgy segítsen! (Meg-megújuló zajos tetszés, eljenzés és taps.)

Hédervári Soma dr., mint liberális ember az imént elhangzott szép beszédet szövegszerűen a magáéva teszi. Lendülettel szavakban ajánlja Volfner Tivadart, mint a kibén oly embert fogunk binni képviselőnek, a ki az imént elmondott szavaival, de eddigi tetteivel is bebizonyította és ezután is be fogja bizonyítani, hogy ezen országnak hasznára válik. (Hosszantartó lelkes eljenzés.)

Nagy hatással beszélt ezután Csikos István rákospalotai választó. Üdvözli Volfner Tivadart, mint a ki az iparosoknak és földmivelőknek igazi képviselője lesz a parlamentben. Huzonöt évig a függetlenségi párt zászlójáért küzdött; (már mint Csikos) most sem ő hagyta el a zászlót, hanem a volt képviselő hagyta el azt. (Szünni nem akaró tetszés, eljenzés és taps.) Ismeri a jelöltet gyermekkorától és azt tapasztalta, hogy ez alatt csak tiszteletet és becsületet érdemelt ki. Isten is egyenlővé teremtette az embereket; tehát nekünk sincs jogunk különböztetni tenni ember és ember között. Nekünk pedig emberre van szükségünk és azt az embert megtaláljuk Volfner Tivadarban. (Zajos tetszés és eljenzés.) Kéri az egybegyűlteket, hogy a szabadelvűségnek Volfner Tivadar által lobogtatott zászlaját juttassák diadalra. (Hosszantartó zajos eljenzés.)

Ezután meg Kovács János rákoscsabai bíró mondott talpraesett beszédet a jelölt mellett, mire az értekezlet Polner Lajos elnök éltelevelét véget ért.

Értekezlet után a »Sas«-szállodában ebéd volt, melyen mintegy 400-an vettek részt.

Rákospalotán mult vasárnap délelőtt tartotta meg Volfner Tivadar programbeszédét, a hova esikóshandrium és számos kocsin újpesti választók kísérték.

Az Ugronisták látva a nagy lelkesedést és vesztüket érezve, eszeveszetten ugráltak, sőt nem átalították berelt csécselékekkel megpróbálni a jó benyomást elrontani, de az bizony nem sikerült nekik.

A programbeszédet nagyszámu választók hallgatták, melyben Volfner Tivadar folytonos eljenzések között a gazdasági és ipari érdekek fejlesztését és előmozdítását hangsúlyozta.

A kvótáról beszélve kiemelte, hogy nem lesz a felemelés mellett. Utana Bossányi László a szabadelvű eszmék e kiváló bajnoka beszélt, helyeselve a képviselőjelölt jelesen fejtegetett programját, a jelöltet üdvözölve, a szabadelvű zászló diadalra jutását kívánta.

Délben a jelölt tiszteletére a »Korona«-vendéglőben bankett volt, melyen több mint 200 választó polgár vett részt.

Újpesten, Volfner Tivadar vasárnap délután a »Colosseum« nagytermében tartotta meg programbeszédét, melyet több mint ezer választó hallgatott meg folytonos helyeslés és lelkesedés mellett.

Itt is hasonló értelembe beszélt mint Gödöllőn és Rákospalotán, egyszersmind hosszasan foglalkozva a helyi érdekekkel.

Beszélt a hivatalnokok mostoha helyzetéről s ingeret tett, hogy a szolgálati pragmatizmust szorgalmazni fogja.

Kijelentette, hogy a kis ipar helyzetén segíteni fog, hogy azon lesz, hogy Újpest szolgabírói székhelyet és járásbíroságot kapjon, továbbá: hogy az állam gimnáziumot és felsőbb leányiskolát állítson és végre, hogy a tisztviselőket fizetésre rendezzék.

Beszédét sokszor felbeszakították a lelkes eljenzések.

Utána beszéltek meg: Mady Lajos ref. lelkész, Hédervári Soma dr. orvos és még többen, nagy hatást kelteve lelkes beszédekkel.

Este 8 órakor közel 600 választó gyűlt össze a Colosseum termébe vacsorára. A vacsora alatt Hédervári Soma dr., Zsoldos János, Kiss Sándor dr., Farkas János és Volfner Tivadar mondtak lelkes beszédet, a szabadság szerelmére és összetartásra hívva fel a jelenlevőket.

Most ott lobog az egész kerületben a szabadság zászlaja, melyre Volfner Tivadar nevet írtuk, jelképeül annak, hogy ő azt biztos győzelemre fogja juttatni.

A mi zászlónk tiszta, mocskotalan, jelöltünk törekvő, tisztesleges munkás ember, a ki ismeri bánatunkat, fájdalomunkat és így képes lesz bennünket támogatni és a kerület bajait orvosolni.

Polgártársak! sorakozzatok Volfner Tivadar mellé! Eljen Volfner Tivadar!

Eljen a magyar szabadság!

Szomorú vigjáték Újpesten.

Az a sok színigazgató, mely jól rosszul megfordult már Újpesten, a színmű ezen új termékét meg nem tudta úgy eljátszani, mint azt Várady Károly dr. a „mi“ és a „kerület“ volt képviselője, Ugron Gábor az oláh vezér és Kovács Kálmán a rákospalotai evangélikusok izgága kolomposa tudta eljátszani.

A mikor ez a díszes színtársulat bevonult Újpestre, természetesen, hogy az újpestiek nagy zeneszóval fogadták, csak hogy ez a zeneszó nem valami esengő akkordokkal traktálta Thalia ezen díszes papjainak dobtáryját. De hát ők mást nem is érdemeltek.

Várady Károly dr. az ártatlan naivát játszotta, Ugron Gábor szokás szerint kedves szerepet, a hős virtust, míg Kovács Kálmán a komikus szerepet adta.

Várady Károly dr., kit az Isten azért küldött le az égből, hogy Magyarországot boldogítsa, sok szóval semmit sem mondott, egyre csak azt hajtotta, hogy ő, ő és újra csak ő, meg fogja menteni a hazát, a nemzetet, Újpestet, no meg pártjának becsületét.

Végre azt fejtegette az önző naiva, hogy

a ki nem jó hozzá trafikert az mind belőre, a ki nem fordul hozzá peres ügyeivel, azoknak mind *Bali* lesz a keresztapja, azokat *Bali* fogja felmagasztalni, szóval ő nélküle a világ 1897-ben el fog pusztulni, csak ők hárman maradnak vissza, hogy a jövő és leendő nemzedekel jobb erkölcsökre tanítsák.

Ugron Gábor úgy mint Rády a szocialisták nagy mestere, a vagyonról beszélt humorosan és a más vagyonát jótékony cselekedetekre adományozta, csak az a kár, hogy ő nem jár elöl a jó példával és a kis érdekében nőtt vagy termelt fakát nem adományozza Csepreghy Pálnak, mert bizony akkor sokkal erősebben tapasztolt volna. Hanem azt dicséretére meg kell adni, gesztikulálni jól tud ő kegyelme és az volt a beszédének legmulatságosabb része és a hatást nagyban növelte, mert szomszédjának oldalbordája azt legalább tizenegy napig fogja érezni.

A végén, jobb hiányában jött a rákospalotai evangélikus pap, a ki azért jött Ujpestre, hogy itt is megismerjék szelíd papi természetét, a miért előbbi helyéről Rákospalotára küldték, küldenek már a rákospalotaiak is tán szívesen Pírócsra csak hogy megszabaduljanak tőle. Különben el Rákospalotán egy tanító, aki erről a kedves lelkipasztortól a hírlapokban elég szép bizonyítványt állított ki, a mire ő és hívei büszkék lehetnek. (Alkalmilag foglalkozni fogunk ezzel is. Szerk.)

Derek egy pap, a ki szebb és mulatságosabb kortesbeszédet tud tartani, mintsem zsollárokat az általa szomszédos szerencsésellen híveinek. A ki nem resteli magát egy programbeszéd alkalmával a nagyközönség előtt megutáltatni, hivatását, hitét, csak azért, hogy ő is beszéljen, akkor hát csakugyan sajnáljuk e birkapasztort. Csodáljuk, hogy ilyen lelkipasztort Rákospalotán megtűrnek, másutt talán már rég kitétek volna a szűrtel. Reméljük, hogy itt is nemsokára be fog ez következni.

Az a hitéről megfélemedező pap nem régen vig poharazás közben, egy újpesti kocsmában szidta a katolikusokat, kálvinistákat papjukkal együtt, míg most a zsidókat szidja. Csak ő a szent, akinek legtöbb vaj van a fején. Csak igazságon, lázítson az az ő hite, reménye és boldogsága. Hisz nem minden hallatszik a menyországba.

Ezzel legördült a függöny és ez a három komédiás úgy eltűnt Ujpestről, mintha elnyelte volna őket a föld. A futás ugyan szegény, de hasznos.

Megjegyezzük, hogy ezt a szindarabot végig nézte a függetlenség kör 400-as bizottságának 50 választó polgára, a Kossuth Lajos nőegylet tagjai, csak hogy azokat előadás közben megzavarta egy az utczán haladó csirkéskecske, a melyet üzleti szempontból megtámadott egy csomó asszony és számos suhancz. Gratulálunk!

HIREK.

— **Eljegyzés.** Hevesi Vilmos ezuton értesíti ismerőseit és barátait, hogy Schwartz Margit kisasszonyt eljegyezte.

— **Személyi hírek.** A közoktatásügyi miniszter özv. Wiemanné szül. Pendi Irén okl. kisdudovónót az újpesti II. állami ovodához nevezte ki.

— **A pestmegyei központi választmány** kedden választotta meg a megye képviselő kerületének választási küldöttségét. A gödöllői kerület választási küldöttségét a következőképen alkította meg: Elnök Tahy István, helyettes elnök: Illek Vincze, a harmadik küldöttségi elnök: Garam Daniel; jegyzők: Szegedy Albert, Tóth Kázmér, Jarmiska Lajos. Helyettes elnökök: Máty Lajos, Polyák Miklós, Balinty Pál; helyettes jegyzők: Veszelyovszky Bela, Dibusz Antal, Igó Elek. A

Képvisező választás október hó 28-án (szerden) lesz.

— **Esküvő.** Teszárk András helybeli háztulajdonos, ácsmester Irén nevű szép leányát mult esütörtökön vezette oltárhoz a róm. kath. templomban Nagy Béla, a fő- és székváros megyeri vízműtelepének főgépezője. Násznagyok voltak: Kun Gyula székesfővárosi tanácsnok és Czipauer János háztulajdonos, ácsmester. Koszoruleányok: Nagy Antonia, Buman Bona, Pohl Emma, Zsigrai Gizi, Bachmann Hermin, Vágner Mariska és Czuczor Mariska. Vőfélyek: Nagy Boldizsár, Nagy Karoly, Nagy Sándor, Bachmann Karoly és Antal, Závorszky Sándor és Kreit Gyula. A megelőző polgári házasságkötést Tanos Pál anyakönyvezető vezette, míg az akcent kötött szép frigyel Illek Vincze plébános áldotta meg. Az esküvőt 80 teretű nászlakoma, majd tánc követte a menyasszonyi háznál, mely belenyúlt a másnap virradatba.

— **Kortésnóta.** Az orsz.-gyűlési képviselőválasztások alkalmából gombamódra termelt kortes-nóták közül leginkább bevált az alább közölt néhány strofa, melyet nemcsak Ujpesten, hanem szelében hosszában a kerületnek minden gyerek dudol. Szükségtelen mondanunk, hogy a nota Volfner Tivadar mellett szól s így hangzik:

Ferencz Jóska azt üzenté,
Gödöllő a kerületje,
Szabadelvű az ő szíve,
Volfner az ő igaz híve,
Eljen a haza!

Nem kell nekünk rossz fiskális,
Mert az szörnyen kriminális,
Kerület azért keres,
Hogy legyen sok ügye, petés...
Eljen a haza!

A Várady ügyvéd-bejtár,
Polónyinnál csak fullajtár,
Nem tud mast csak ukrekvalni,
Adóst nyuzni, licitálni...
Eljen a haza!

Volfner lesz a mi követünk,
Magyar huszár, kit szeretünk,
Igaz ember, bátor gyerek,
Szabad-elvet híven szeret...
Eljen a haza!

— **Rendkívüli közgyűlés.** Az újpesti kereskedők, szatárosok és szeszkeresők iparlársulata f. hó 12-én hettől este 8 órakor a Zweigfele kávéházhoz összes helyiségeiben rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő 2 pont volt napirendre kitűzve: 1. A gödöllői kerület országgyűlési képviselőválasztás-ügyének megbeszélése; 2. díszelnök választása. Pont 8 órakor elnök Grünbaum Lajos a nagy számban megjelent tagokat üdvözlőlvén előadta a gyűlés céljának egybehívását és felkerte a jelenlevőket a tárgyhöz való hozzájárulásra. Felszólaltak Radics Dávid, Klein Armin, Ladányi Zsigmond, Kriszt Ferencz-Diamantstein Lajos és Lbekovitz, kik mindannyian a legnagyobb lelkesedéssel meggyőzően érveltek Volfner Tivadar megválasztása mellett. A gyűlésnek minden jelen volt tagja eljen Volfner Tivadar képviselőjelölt kiáltása mellett sajátkezü aláírásával és becsületsszóval kötelezte magát a jelölt érdekében mindent megenni, hogy a kibontott zaszíot, mely szimbóluma a szabadság egyenlőség és testvériség-nek, diadaira juttassa. A napirend 2. pontja: díszelnök választása. Egyhangulag óriási lelkesültséggel Volfner Tivadar választatott meg, mit egy küldöttség díszközlévi átadása mellett fog az illetőnek tudomásul adni, egyszersmind felkérni őt ennek elfogadására.

— **Sakkturna.** A mióta a nemzetközi sakkbajnokok Budapesten bírokra keltek, azóta Ujpest kávéházainak törzsvendégeit is elfogta a sakkkláz. Szünetel a tarokk, a kaláber s helyükkel a marványasztalokon a sakkábla foglalja el két gondolkozó fő és tizszer két nem gondolkozó, a játszma folyamába belepötyögő kibicz társaságában. Oly precizitással küzdenek egymás ellen a francia, orosz, spanyol játszmákban, akár csak Pillsburg, Walbrodt, Maróczy, Csigorin és dr. Noa. Ugyan egyik újpesti bajnok is edes-keveset tudja mi az a francia, orosz vagy spanyoljátzma, de hát mielőtt a játszma fogának, kimondják, hogy p. o. most spanyol-parthiel fognak játszani s akkor teljesen átszellemülve hozzányulnak a figurákhoz azon tudatban, hogy az spanyol-hozzányulás volt stovább huzzák a koczkás azon szent hitben, hogy az más mint spanyolhuzás, nem lehetett s ha győzött az

egyik, felemelt fővel büszkén mondja el, hogy nyert egy spanyol-parthiel, a másik pedig lehorgasztott fővel, lesújtva vallja be, hogy a spanyoljátzmat elvesztette. És így tovább megy az a francia és orosz játszmákkal. Most azon török fejüket, hogy mikép kell a kiralycesel elhárítani, a miről hallottak, illetve olvastak a napilapokban, pedig azzal már tisztában vannak, hogy mint kell a kiralycesel elhárítani, de még azt nem tudják, hogy mi az a kiralycesel. Ezt nem tudják, ezt. Ezért is egyik kávéházból küldöttséget menesztettek Csigorinhez, hogy erre nézve kimerítő magyarázatot nyerjenek. Addig pedig lemondanak a kiralycesel elhárításáról és játszákat tovább a spanyol-parthielre. Tessék megnézni a Katzban és különösen a Keilban. No és most, a tréfa után megemlítjük, hogy Ujpesten »sakk-club«-van alakulóban, melynek elnök Gligorescu Agoston híres sakkista áll. A kik tagjai akarnak lenni a clubbnak, lépjenek érintkezésbe vele.

— **Allj meg magyar!** Bimulj és csodálkozz! Azt elhisszük, hogy a tiszaujlaki bajuszpódró a legjobb bajusznövesztő, azt is, hogy a Döring-szappan a legjobb arcfehérítő szer, de azt már nem hisszük el, hogy az Ujpestiták azért leplették Mártonffy Imret, Várady Karoly dr. uszályhordóját Bodajkon, hogy megválasztásuk, mert szerencsétlenségére ellenfele Fiáth Kálmán báró Fehermegye nagyérdemű főispánja, a ki szabadelvű programmal lépett fel. Az lesz aztán igazi oroszán egérharcz.

— **Vasuti baleset.** A palota-újpesti vasuti állomáson esütörtökön délben Miskó Ferencz vasuti munkás tizenkét éves leánya egy tehervonat kerekei alá került. A balkarját és lábát szeltek el a vasut kerekei. A Károlyi-kórházban ápolják.

— **Megdezsmlalt penztár.** Szmulka István rákospalotai penztárnok és Hoffmann Gyula közösi díjnok közös elhatározással 3924 frt erejéig megdezsmlalták Rákospalota közösi penztárát. A pestvidéki törvényesek egy napi tárgyalás után mind a kettőt 3—3 évi fegyházra ítelle. Az ügyész és a vádlottak főlebezték.

— **Halálözös.** Csepesányi Béla gyógyszerész mely bánat érte, édesanyja mutnai és csepesányi Csepesányi Adaibertné szül. Schwarzarmayer Karolina uró e hó 11-én rövid szenvedése után életének 80-ik évében meghalt. Temetése nagy részvét mellett e hó 13-án d. u. 4 órakor volt. Beke és áldás poraira!

— **Vigszínház.** Bemutató előadás volt október 10-én a vigszínházban. Follinus Aurel »Az öreg« című 3 felvonásos vígjátékát adták Fenyvesi, Tapolczai, Lánccy Ilka, Hegedüs és Gállal a főszerepekben. A közönség, mely a színházat egészen megtöltötte, halásan fogadott minden oly jelenetet, a melyen nevetelhetett. Arról van szó a darabban, hogy egy könnyelmű fiatalmodorban élő apát a gyermekei megakarnak hazasítani. Ebből aztán, különösen, mert az egyebekent szeretetreméltó öreg százféle kellemtelenséget okoz gyermekeinek s egyik bolondságot a másik után követi el, bonyadalmas helyzetek támadnak, melyek a közönséget folytonos derültségben tartják. Legjobb az első felvonás, mely igényeket támaszt ugyanarra, hogy a közönség érdeklél várja a másodikát, mely bizony kissé vonatott, a melyen azonban a rendező kek plajbász könnyen segíthet, ugyszintén a harmadik felvonáson is, a hol sok unalmas ismétlések elfarasztták a publikumot. Hibának tartjuk azt is, hogy a vig apa szerepét Fenyvesinek osztották ki, a ki a szerző intentionja ellenére, egy kedves vig czimbora helyett, egy fanyar, száraz gigerlit mutatott be. Szerintünk a szerepét Ráthonyi-nak kellene játszani és megfordítva Arthur szerepét Fenyvesi-nek. Ep ugy hiányzott a kedv Tapolczai-ban is, a ki Kárász ügyvéd szerepében zellenkedett. A mi véleményünk szerint a szerepét Góth Sándor jobban érvenyre tudná juttatni. Legjobb volt Gál Gyula ez a tehetséges, értelmes és kiváló alakító tehetséggel bíró színész. Bernáth István szerepében. Méltók voltak hozzá Hegedüs, Törös ügyvéd és Balassa, Kéri tőkepénzes szerepében. Lánccy Ilka nem játszhatott jól, mert e szerepét megjátszani nem lehet. A nők egyáltalában nem érdemeseek az említésre. Mindent egybevetve azt hisszük, hogy »Az öreg« még sok téli házat fog sze-

rezni, ha a darabban rövidítenek s az unalmas részleteket kidobják belőle. A múlt héten „Durand és Durand” „Béni bácsi” és a „Helyettes” mentek látogatott ház előtt. Mi a vigszínháznál nagy bajnak tartjuk azt, hogy a nők tehetsége mélyen alul áll a férfiakén, a mi aztán az összejátszást kellemetlenül zavarja s az illuziót nagyban csökkenti.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon barátainknak és ismerőseimnek, kik felejtethetlenné edes jó anyám temetésén megjelentek és részvétüket kifejezték, ezúton mondok köszönetet.

Ujpest, 1896 október 18.

Csepesényi Béla.

Szerkesztői üzenetek.

Sitchil. Az utolsó vigasz. Alkalmának alkalmi volna, de nagyon súlyos atomnak pedig annyira

bolond, hogy a nyomdafestéket sem éri meg. Aztán mindennekfelett legalább nekünk kell ismernünk az író nevét. Ezt azt hisszük, természetesnek találja.

Beregi M. Helyben. Tudósításait szívesen és köszönettel vesszük, kérjük azonban, hogy a papirosnak csak egyik oldalára írjon és ne használjon porzót.

Malvin. Szárnyaszege gondolat. Boosánat, de a kritika nem ismer udvariasságot. Verseben a gondolatok igazán szárnyaszegettek. Irjon olyan verset, amelyben a gondolatok nem szárnyaszegettek s ha jó lesz közöljük, ellenkezőleg azonban repitjük.

Cz. Irén. Helyben. E kérdéssel forduljon Taros Pál anyakönyvvezetőhöz vagy helyetteséhez Homolay Gusztávhoz az anyakönyvi hivatalba: József-utca 3.

Sz. D. Helyben. Nem közöljük, kár egy betűt reá veztegetni. A mit azonban ön róla ír az szörül-zőrn igaz, de hát ezt már megírta Csepreghy Pál asztalosmester is, közze is lett tevé. Tett ő valami megtorló intézkedést? Tudunkkal nem. Elhalgatta, hogy őt Csepreghy súlyos természetű visszaélésekkel

vádolta. Abban igaza van szintén önnek, hogy az a tisztességes testület vak volt, mikor újból titkárságának választotta, de hát ők meg vannak vele elégedve s abban a bűzhödött levegőben, melyet ő áraszt maga körül, jól érzik magukat, az csak arra mutat, hogy gyomruk impertinens rossz és hogy érzékük az igaz iránt vegkép eltompult. Mäskülönben pedig hagyjuk őt a maga útján, a tisztességes elem ugyanis lenézi őt és eltordul tőle.

Egy jóházból való fiu

tanonczul felvétetik

Deutsch Zsigmond

órászületébe

Ujpest, Árpád ut 20. szám.

Körösma helyiség
Ujpesten, élénk helyen olcsó ház-
bér mellett november hó 1. kiadó.
Czím a kiadóhivatalban.

Eladó telkek.

Az »Ujpesti kereskedelmi és iparbank« tulajdonát képező

Földessy-féle telkek

szabad kézből eladók.

A venni szándékozók ez ügyben bővebb értesítést nyerhetnek minden héten **szerdán délután 3—5 óra** közt a bank helyiségében Ujpest, Árpád ut 3. szám.

➡ **beállt iskolaidény alkalmából** ➡
van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy:

iskolakönyvek- és iskolatáskák,

valamint mindennemű

író-, rajz- és festőszerek

kifogástalan minőségben és feltűnő olcsó árakban csakis nálam kaphatók

Schön Bernát,

könyvkereskedő-, papir- és nyomtatványszállító Árpád ut 15.,
főközlet Károly- és templom-utca sarkán.